SEY
SUOMEN ELÄINSUOJELU

Helsingissä 19.10.2023

Asia: Lausuntopyyntö: HE 41/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024, Luonnonvaraisten eläinten hoito, sen rahoitus ja rahoitustarve sekä rahoituksen muutostarpeet.

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Pidämme talousarviota puutteellisena luonnonvaraisten eläinten hoitoon määrättyjen varojen osalta.

Luonnonsuojeluun varattu määräraha on ollut laskussa viime vuodet, esimerkiksi momentille, johon luonnonvaraisten eläinten hoito kuuluu, "*21. Eräät luonnonsuojelun menot*", myönnettiin 25 540 000 euroa vuodelle 2022, 15 540 000 euroa vuodelle 2023 ja vuodelle 2024 sama 15 540 000 euroa. Suunta on hälyttävä.

Laki velvoittaa, että sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä tulee pyrkiä auttamaan tai huolehtia, että se saa asianmukaista hoitoa. Käytännössä apua tarvitsevalla eläimellä on vain tietyissä tapauksissa mahdollisuus saada lain edellyttää apua ja hoitoa, sillä apua tarjoavia tahoja ei ole riittävästi, kattavasti eikä tarjottu apu ole kaikissa tapauksissa asiantuntevaa. Luonnonvaraisten eläinten hoitoon tulisi suunnata enemmän varoja, jotta luonnonvaraisten eläinten hoito voitaisiin toteuttaa lain velvoittamalla tavalla.

SEY Suomen eläinsuojelu tukee ja mahdollistaa toiminnallaan valtakunnallisesti loukkaantuneiden luonnonvaraisten eläinten hoitoa, ja jokainen SEYn eläinsuojeluneuvoja koulutetaan luonnonvaraisten eläinten perushoitoon. Lisäksi osa SEYn neuvojista on syventänyt tietouttaan ja osaamistaan luonnoneläimistä ja voi siten ottaa tarvittaessa luonnonvaraisia eläimiä hoitoonsa ja myöhemmin luontoon vapautettavaksi. Myös joissakin SEYn jäsenyhdistyksissä ympäri maan on luonnoneläimiin erikoistuneita auttajia. Ympäristöministeriön avustuksella on SEYn luonnonvaraistoiminnalle suuri merkitys.

Vuonna 2022 avustuksia myönnettiin yhteensä 380 000 euroa (SEYlle 38 000 euroa), vuonna 2023 taas 320 000 euroa (SEYlle 35 000 euroa). Vuonna 2022 lopetettiin muiden kuin luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen eläinten hoidon valtionavustusten maksaminen, ja tämä oli valtava takapakki jo muutenkin kriisissä olevalle luonnonvaraisten eläinten hoidolle. Tällä hetkellä valtakunnallisesti luonnonvaraisten hoito on äärimmäisen puutteellista kaltaisiemme toimijoiden ponnisteluista huolimatta. Toiminnan rahoitus valtiotasolta on välttämätöntä toiminnan jatkunnan kannalta, ja rahoitusta tulisi lisätä, jotta eläinten hoito voitaisiin järjestää riittävällä tavalla.

Talousarvion kohta "*20. Ympäristövahinkojen ehkäisemien ja jälkihoito*" sisältää määrärahan käytön myös "*3) menoihin, jotka liittyvät ympäristövahingon seurauksena likaantuneiden eläinten hoitamiseen varautumiseen öljy- ja kemikaalionnettomuuksien yhteydessä*". Rahoitusta olisi syytä laajentaa kattamaan laajemminkin ympäristövahinkojen seurauksena loukkaantuneiden eläinten hoitoa. Lisäksi on huomattava, että merkittävä osa eläimistä, jotka vahingoittuvat, vahingoittuvat siksi, että ympäristöä on lähdetty muokkaamaan ihmisen toimesta tavoilla, jotka tekevät siitä eläimille vaarallisemman: esimerkkinä mainittakoon rakentaminen eläinten asuinalueille, liikenne ja lemmikkieläinten vapaa ulkoilu.

Avun tarpeessa olevien luonnonvaraisten eläinten asianmukainen hoitaminen on olennaista myös eläinten ja ihmisten yhteisen terveyden (*One Health*) kannalta. Lähes kaksi kolmasosaa ihmisten tartuntataudeista johtuu taudinaiheuttajista, jotka ovat yhteisiä luonnonvaraisten tai domestikoituneiden eläinten kanssa. Luonnonvaraisten eläinten terveydellä ja elinvoimaisuudella on monella tapaa suora yhteys niin ihmisten kuin koko ekosysteemien terveyteen. Tästäkin syystä on tärkeää, että avun tarpeessa olevat luonnonvaraiset eläimet hoidetaan asiantuntevasti.

Kati White
Toiminnanjohtaja
SEY Suomen eläinsuojelu